

VAN DE LEESTAFEL

Avonturen in Engeland, door Piet Meinema. Uitg. Callenbach-Nijkerk, 75 blz., gebonden, geïllustreerd, jongens en meisjes van 8—10 jaar. Prijs f 7,75.

Inhoud: Leo gaat met zijn zusje Loes op vakantie naar Engeland. Na aankomst worden ze verwelkomd door de familie die 2 weken voor hen zal zorgen. Op de boot ontmoeten ze nog 2 engelse kinderen wier ouders hen ook uitnodigen. Ze bezoeken in die 2 weken de bezienswaardigheden van London. Ze gaan ook naar Brighton. Daar maken ze een bankoverval mee, die gelukkig goed afloopt. Al met al wordt het een heerlijke vakantie.

Conclusie: Een boekje dat het laatste deel is (voorlopig?) in een serie belevenissen van Loes en Leo. In dit verhaal zit vaart en spanning. Het godsdienstige element ontbreekt niet, maar het is wel wat mager.

Eindoordeel: aanbevolen.

A. Doeland

De club van vier, door Jenno Sijsma. Uitg. Callenbach-Nijkerk, 131 blz., geb., geïllustr., jongens en meisjes van 12 jaar en ouder. Prijs f 10,—.

Inhoud: Maartje heeft met een paar vrienden een hut. Als dit meisje ontvoerd wordt, breekt voor alle betrokkenen een spannende tijd aan. De politie doet haar best, maar ook Maartjes vrienden zitten niet stil. Zij helpen de politie en leveren zo hun bijdrage aan de ontknoping: Maartje komt vrij en alle misdadigers worden gepakt.

Conclusie: Ontvoering komt in onze tijd regelmatig voor. Een eigentijds thema dus. De spanning die een ontvoering teweeg brengt, wordt goed beschreven.

In deze moeilijke omstandigheden wordt gebeden om hulp. Toch komen in dit boek ook uitdrukkingen voor, die niet bepaald fijn te noemen zijn, zoals: „Daar heb je het gelazer al”. — „Nee toch, lieve Heer, wat krijgen we nu weer?” - „als u nu eens (...) als de donder maakt dat u hier vandaan komt...”

Dit zal best realistisch zijn, maar de realiteit kan ook op een andere manier tot uiting komen.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

A. Doeland

Van een klein meisje en een grote klok, door W. G. van de Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, ingenaaid, geïll. door W. G. v.d. Hulst jr. 17e druk, 32 blz., jongens en meisjes van 6—8 jaar. Prijs f 4,75.

Inhoud: In de kleine kosterswoning, die dicht tegen de kerk aangebouwd staat, woont het kostersechtpaar met hun kinderen Rie en Jaap. Jaapje wordt heel erg ziek. De koorts loopt hoog op. Je moet bidden heeft de dokter tegen Rietje gezegd. Ook tegen „moes” en „va”. Als de klokken in de kerktoren het nu eens aan de Here Jezus zouden vragen...

Rietje begint aan een bange klimpartij in de toren, vol spinnewebben en griezelige geluiden. Ze bereikt de klokken, die eerst nog zwijgen maar dan beginnen te klingen, waarbij plotseling tot Rietjes grote schrik de grote klok mee gaat doen. Brrommm...!

Rietje schrikt wakker... Het was een droom. Maar... Jaapje wordt beter. De Here Jezus (soms onze lieve Heer genoemd) heeft het bidden gehoord.

Conclusie: Dit boekje is naar mijn smaak zo langzamerhand uit de tijd. Te overdreven, te ouderwets. Liefde voor God en voor elkaar is wel de grondtoon in dit verhaal.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Rozemarijntje, door W. G. van de Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, Deel 1 uit de Rozemarijntje-serie, geb., geïll., 25e druk, 90 blz., meisjes van 8—10 jaar. Prijs f 7,25.

Inhoud: Rozemarijntje moet door de ziekte van haar moeder („moes”) een tijdje logeren bij een oom en tante. Tante is heel deftig en stijf. Rozemarijntje daarentegen vrolijk en wild. Dat geeft het nodige verdriet bij tante en nichtje. Toch weet Rozemarijntje door haar ontwapende gedrag ook tante voor zich te winnen, evenals alle anderen met wie ze te maken krijgt. Van Nero, de hond tot de boerenkinderdij uit het dorp. Tot zelfs de oude, alleenwonende „berebijster”. En niet te vergeten Dina, de trouwe hulp en oom, de dokter van het dorp.

Conclusie: Het verblijf van Rozemarijntje in het doktershuis en de belevenissen in het dorp zijn op onnavolgbare wijze verteld. Ik denk dat ook kinderen van deze tijd zullen kunnen genieten van dit boekje, al zijn de omstandigheden van nu wel anders dan die van toen. Het verhaal ademt een positief christelijke sfeer.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Jaap Holm en z'n vrienden, door W. G. van de Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, 28e druk, geb., geïll. door W. G. v.d. Hulst jr., 208 blz., jongens en meisjes van 10 jaar en ouder. Prijs f 9,50.

Inhoud: Jaap Holm komt uit een heel arm gezin. Als vader Holm dan ook nog zijn werk verliest, helpt Jaap waar hij kan. Maar vaak is er geen brood op de plank. Ondanks alle problemen heeft Jaap ook veel plezier met z'n vriend Kees, die hem door dik en dun trouw is. Maar als Jaap verdacht wordt van diefstal komt deze vriendschap, die zoveel voor hem betekent, in gevaar... Gelukkig komt alles uiteindelijk weer goed.

Conclusie: Dit boek speelt zich af in een tijd die door heel andere problemen en een heel andere mentaliteit dan de onze gekenmerkt wordt. Kinderen van nu zullen wellicht niet alles kunnen inleven. Toch ontroert het boek nog steeds en ademt het warmte en een positief christelijke sfeer.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Peerke en z'n kameraden, door W. G. van de Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, geb., geïll., 21e druk, 140 blz., jongens en meisjes van 10 jaar en ouder. Prijs f 8,50.

Inhoud: In een oud, Hollands stadje woont een bejaarde Belgische vluchteling tijdens de eerste wereldoorlog met zijn kleinzoon Peerke in een kamer van een vervallen grachtenhuis. Peerke is oorlogsslachtoffer, mist beide benen en zal spoedig sterven. Hij ligt aan het raam dat uitkijkt op een stille gracht. Vier jongens zwemmen en varen daar en ontdekken hem. Ze betrekken Peerke bij hun jongensspel en tijdens een feestdag laten ze hem delen in de feestvreugde van de stad. Peerke geniet van hun vriendschap. Op een dag echter vinden ze hem niet meer. De jongen is overleden. Zijn opa vertelt aan één van de jongens Peerkes droeve levensverhaal, maar ook zijn Godsvertrouwen en stille overgave.

Conclusie: Hoewel het taalgebruik hier en daar nogal ouderwets is en woorden als „gro-va”, „moes”, „jool”, „een gulp water” etc. In onze tijd vreemd klinken, is het bekende boekje zeker nog goed leesbaar. De godsdienstige strekking is goed. Opvoedkundig positief: wijst op de waarde van vriendschap, zorg voor zwakken, ook op het vreselijke van oorlogen. Daarom kan het boek nog steeds warm worden aanbevolen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Van Hollandse jongens in de Franse tijd, door W. G. van de Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, geb., geïll., 19e druk, 170 blz., jongens en meisjes van 12 jaar en ouder. Prijs f 9,50.

Inhoud: Een historisch verhaal over de stad Utrecht in 1813. De hoofdpersonen zijn Frans en Jan Pommer, waarvan de eerste meewogen als soldaat de Russische veldtocht van Napoleon mee maakte en door de hulp van een oude Franse kurassier gered werd.

Zijn broer Jan helpt zijn grootvader, de oude schoolmeester Volkertsz die door de bezetters wordt gevangen genomen. Het boek beschrijft spannende gebeurtenissen voor het vertrek van de Fransen uit Utrecht, waarbij zowel Jan als de teruggekeerde Frans telkens gevaar voor hun leven lopen. Uiteindelijk komt de bevrijding.

Conclusie: Een boeiend verhaal van de rasverteller v.d. Hulst, zeer afwisselend, historisch betrouwbaar en godsdienstig zeer verantwoord. Vermoedelijk is dit één van v.d. Hulst's eerste boeken. Duidelijk is, dat we steeds verder weg raken van het taal- en stijlgebruik van zijn tijd. Steeds meer woorden en zinswendigen zijn in onbruik geraakt en voor jongeren van nu onbegrijpelijk. Alleen om die reden is ons **eindoordeel:** matig aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

De rode vlek, door W. G. van der Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, 13e druk, geb., geïll., 176 blz., jongens en meisjes van 10 jaar en ouder. Prijs f 10,—.

Inhoud: Karel van de dominee en Gert van de molenaar zijn dikke vrienden. Ze halen samen allerlei streken uit. Eens wordt Gert gesnapt. Hij verraadt Karel niet, maar draagt alle straf alleen. Karel voelt zich erg schuldig en biecht alles op aan zijn vader. Die zegt hem dat hij iets terug moet doen om het goed te maken. De schuldgevoelens van Karel en de vraag hoe hij het toch goed moet maken, lopen als een rode draad door het verdere boek heen. De jongens beleven allerlei avonturen, die te maken hebben met het boerenleven. Op het laatst redt Karel Gerts leven en wordt zijn schuld uiteindelijk vereffend. Het boek heeft een positief einde. De titel van het boek duidt op een rode vlek aan een wiek van de molen, die herinnert aan een vroegere molenaar die zijn leven gaf voor een ander.

Conclusie: Het boek is geschreven in een tijd die erg verschilt van de onze. Dat blijkt niet alleen uit het taalgebruik, maar ook uit het feit dat bepaalde personen uit de tijd zijn: de rijke tante Sofie, die goed is voor de armen, de strenge vader van Karel, die het geweten van zijn zoon enorm zwaar belast. Het verhaal is uiteraard op spannende „van de Hulst-manier” geschreven, maar sommige schuldgevoelens spelen naar mijn mening een te grote rol.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Reis door de nacht. Deel 1: **De duisternis in**, door Anne de Vries. Uitg. Callenbach, Nijkerk, geb., geïll., 21e druk, 158 blz., jongens en meisjes vanaf 10 jaar. Prijs f 7,90.

Inhoud: De familie de Boer verhuist naar Drente. Jan en Guusje helpen vader en moeder bij de verhuizing. De andere kinderen logeren in die tijd bij familie in het Westen des lands. Dan breekt, als de verhuizing nog maar net achter de rug is, de tweede wereldoorlog uit. Het ophalen van de kinderen wordt een spannende aangelegenheid. Ze zien de roekend puinhopen in Rotterdam en helpen, waar ze kunnen. Als Nederland zich heeft overgegeven aan Duitsland, gaat de hele familie weer terug naar hun mooie, nieuwe huis in Drente. Ze scharen zich daar met vele anderen aan de kant van het verzet.

Conclusie: Dit eerste deel van de serie - er volgen nog drie andere - is spannend geschreven. Het brengt het begin van de tweede wereldoorlog in verhaalvorm onder de aandacht op een verantwoorde, boeiende, manier. Het boek getuigt van moed en geloofsvertrouwen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Soms gaat het toch anders, door C. M. van den Berg-Akerman. Uitg. Callenbach, Nijkerk, 1e druk, geb., geïll. door Tiny van Asselt, 80 blz., jongens en meisjes van 9-11 jaar. Prijs f 8,50.

Inhoud: Dit boek gaat over twee zusjes Karin en Noortje. Het verschil tussen deze zusjes staat centraal: Noortje is opvallend en knap. Zij staat in de belangstelling, terwijl Karin altijd op de achtergrond is. Als hun tante gaat trouwen wordt Noortje gevraagd bruidmeisje te zijn. Maar Noortje krijgt een ongeluk en Karin mag

haar plaats innemen. De strekking van het verhaal: Niet iemands buitenkant is belangrijk, maar het gaat om de binnenkant. Karin is niet zo waardevol als Noortje.

Conclusie: Het taalgebruik is vaak te hoog gegrepen, niet kinderlijk. Reacties komen wat onnatuurlijk over. Karin is bijvoorbeeld helemaal niet jaloers op Noortje. Het christelijk element is regelmatig aanwezig, soms wat overdreven.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

In het land van de Navajo's, door Tineke Dooge-Verra. Uitg. Callenbach, Nijkerk, geb., geïll., 1e druk, 93 blz., jongens en meisjes van 10 jaar en ouder. Prijs f 10,—.

Inhoud: Eelco en Marjan zijn de enige Hollandse kinderen in het Amerikaanse stadje, waar hun vader is gaan werken. (Wat voor werk??) Het stadje ligt in het zuidwesten van Amerika, dicht bij het reservaat van de Navajo-Indianen, in een droog warm woestijngebied. Ze gaan er naar school, hebben veel vriendjes, maar spelen het liefst met de kinderen David en Dicky van de Navajo-Indiaanse predikant die ook in het stadje is komen wonen, net als veel andere Navajo-Indianen, die naar de stad getrokken zijn, weg van het hete droge land. 's Zondags gaan ze met elkaar naar het witte kerkje van de Indianen. Eelco en Marjan leren veel van de gewoonten van de Navajo-Indianen. Vooral door diverse bezoeken aan de familie van David en Dicky, die nog in het reservaat wonen. Ook maakt de Hollandse familie nog een vakantiereis met de kampeerwagen, tijdens welke heel veel gezien en beleefd wordt. Verder is er het geestelijke gehandicapte jongetje Johny, waar het gezin zich over ontfermt, vooral als Johny's moeder naar het ziekenhuis moet.

Conclusie: Een informatief, prettig leesbaar geschreven boek. Wel erg probleemloos. Alles verloopt gladjes. Het godsdienstig element is zeker aanwezig, maar over de zonde en genade wordt nauwelijks gesproken.

Eindoordeel: als kerstboek matig aanbevolen.

M. C. R.- Vr.

Hoera, de juf gaat trouwen, door Bert Visser. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 62 blz., geb., geïll., met goede zwart-wit tekeningen, meisjes van 7—9 jaar. Prijs f 8,25.

Inhoud: Carla zit in groep vier en hoort dat hun juf gaat trouwen. De klas leert een psalm om in de kerk te zingen en een feestlied voor de receptie. Carla mag het cadeau namens de groep aanbieden, maar ze wordt ziek. Gelukkig kan ze toch nog naar het feest.

Conclusie: Een goed boek met een fijne sfeer, zoals dat in een Christelijk gezin hoort.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

R. Bartels

Gijs en Geeske, door A. van Velzen-Wijnen. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 64 blz., geb. met geplastificeerd vierkleurenomslag, geïll. met veel goede zwart-wit tekeningen, jongens en meisjes van 4—8 jaar. Prijs f 8,50.

Inhoud: Gijs en Geeske zijn broer en zus en beleven veel leuke dingen in de 28 hoofdstukken.

Conclusie: Een boek vol leuke verhaaltjes om aan de kleinen voor te lezen of om zelf te lezen. De kinderen zullen er veel uit hun eigen leefwereld uit erkennen. Jammer dat het een neutraal boek is. Daarom voor de uitdeling op het Kerstfeest.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

R. Bartels

Gert en Jos in het Bos, door Joanne den Butter. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 51 blz., geb. met geplastificeerd vierkleurenomslag, geïll. met leuke zwart-wit tekeningen, jongens en meisjes van 4—7 jaar. Prijs f 7,75.

Inhoud: Gert en Jos vinden in het bos een hond vastgebonden. Ze nemen het dier mee, maar de hond is van een oude meneer. Gert vindt het jammer en wil de hond graag houden. Gelukkig krijgt Gert dan zélf een jong hondje.

Conclusie: Een leuk verhaaltje om voor de kleuters voor te lezen en voor hen die net zelf hebben leren lezen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

R. Bartels

Kleine Dora, door Jac. Overheem. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 64 blz., geb. met geplastificeerd vierkleurenomslag, meisjes van 10 jaar en ouder. Prijs f 8,25.

Inhoud: Dora is een ziekelijk meisje van 12 jaar dat graag de oude vrouw Hansen uit de Bijbel voorleest. Als ze van school komt zal ze elke dag vrouw Hansen helpen. Maar Dora sterft voor dat dit gebeurt.

Conclusie: Een verhaal van vroeger dat onze jeugd nauwelijks aanspreekt. Vrouw Hansen is weduwe en leeft van wat anderen haar geven. Taal en stijl zijn zeer ouderwets. Kleine Dora spreekt oude mensentaal. Er staan veel Bijbelteksten, Psalmregeltjes en „preken” in, terwijl het boek nauwelijks een „boodschap” heeft. Vrouw Hansen zegt: „Ik heb werkzaamheden bij de Heere voor Dora gehad”. Maar niet een mensenwerkzaamheid helpt ons. Alleen een gekruisigde Heiland.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

R. Bartels

En Remko gaat ook mee, door Aartje Boon. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 72 blz., geb. met geplastificeerd vierkleurenomslag, geïll. met zwart-wit tekeningen, 1e druk, jongens van 9—12 jaar. Prijs f 9,50.

Inhoud: Remko, een Rotterdamse jongen, komt in de polder te wonen. Hij gaat met zijn buurjongen Kees mee naar de Christelijke school. Kees is een boerenjongen en komt onder een tractor terecht. Remko redt hem. Daarom mag Remko met Kees mee naar een broer in Canada. Daar gaat Remko voor het eerst mee naar de kerk. Later gaat hij met Kees mee naar de agrarische school.

Conclusie: Dit niet zo sterke verhaal ademt een goede sfeer. Heel voorzichtig wordt verteld hoe Remko, die op een openbare school zat, voor het eerst met de Bijbel en het gebed wordt geconfronteerd.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

R. Bartels

Wim en Wouter in de herfst, door A. Korpershoek-van Wendel de Jode. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 56 blz., geb. met geplastificeerd vierkleurenomslag, jongens en meisjes van 6—8 jaar. Prijs f 8,25.

Inhoud: Wim en Wouter zijn broertjes die samen kastanjes zoeken. Met hulp van Petra, hun zusje, maken ze daar een mooie kijkdoos van. Die laten ze aan veel mensen zien. Daar krijgen ze geld voor en dat geven ze tenslotte aan de zending. En Petra wordt „verrast” met een stel lege kastanjedoppen in haar bed.

Conclusie: Een leuk en gezellig boekje voor de jongste kinderen van de basisschool.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

R. Bartels

De Scharenslijper van Schellingwoude, door P. de Zeeuw JG. zn. Uitg. De Banier, Utrecht, 78 blz., 1e druk, geb., geïll., omslag Ben Horsthuis /zw./w. ill. door Menno, jongens en meisjes van 10—14 jaar. Prijs f 11,75.

Inhoud: Dit verhaal speelt in de tijd van de hagepreken in Noord-Holland (1566). Het is het eerste deel van de Reformatie serie. Deze

**ONZE HERVORMDE
ZONDAGSSCHOOL**
Orgaan van de Ned. Herv.
Zondagsscholenbond
op Gereformeerde Grondslag.

Onder redactie van het Hoofdbestuur:

Ds. C. den Boer, Merellaan 9,
3722 AK Bilthoven, voorzitter;
C. L. Maaskant, Lunteren, secretaris;
C. de Pater, Gouda;
A. Doeland, Lexmond;
J. D. van Leeuwen, Woerden;
J. ten Berge, IJsselmuident;
W. Markus, Krimpen a/d IJssel;
R. Bartels, Rijssen;
Ds. M. B. van den Akker, Wageningen;
Mevr. C. J. Quist-van Noort, Bruchem;
Mevr. M. C. Romein-Vroegindewij, Ede;
Ds. N. P. J. Kleiberg, Oude Tonge;
Ds. W. Vroegindewij, De Steerkamp 10,
3781 VP Voorthuizen, ere voorzitter.

Eindredacteur:
C. L. Maaskant, Reeënlaan 2A,
6741 AX Lunteren, telefoon 08388 - 2893
Alle stukken, bestemd voor dit blad, toezenden
aan de eindredacteur!

Abonnementsprijs per jaar:
Leiders, aangesloten verenigingen f 24,— en
kerkeraden f 25,—.

Administratie:
Hervormd Bondsbureau, Glashorst 84,
3925 BV Scherpenzeel (Gld.), tel. 03497-1613.

serie bestaat uit vier delen, nl. deel 2. De boekdrukker van Amsterdam, deel 3. De schoutenknecht van Amsterdam, deel 4. De vluchtelingen van Amsterdam. Inhoud: In Schellingwoude woont een boer, Tijs Heicoop met zijn vrouw Dieuwertje, zoon Harpert en dochter Jansje. Zij behoren tot de „ketters”. Op een keer gaat Tijs naar Kampen om ds. Jan Arends. op te halen. Harpert mag mee. Ondertussen worden Dieuwertje en Jansje ontvoerd door, naar later bleek, de scharenslijper Nol de Wratt. Na veel omzwervingen weet Tijs, die tijdelijk scharenslijper geworden is, zijn vrouw en kind te bevrijden.

Conclusie: Een van begin tot eind spannend boek, waarin terloops heel wat informatie wordt gegeven over de situatie in die tijd. Veel hadden de mensen er voor over on hagepreek te kunnen horen. Wel komen er in dit boek nogal wat onwettelijke situaties voor. Dat Nol geld niet meeneemt, maar verstopt en dan ook nog zijn kar laat staan, is toch wel heel onwaarschijnlijk. Ik denk wel, dat onze kinderen ervan smullen zullen. Ondertussen wordt hen ook een stuk geschiedenis bijgebracht.

Eindoordeel: aanbevolen.

C. J. Quist- v. Noort

De boekdrukker van Amsterdam, door P. de Zeeuw JG. zn. Uitg. De Banier, Utrecht, 78 blz., 1e druk, geb., geïll., omslag Ben Horsthuis /zw./w. ill. door Menno, jongens en meisjes van 10-14 jaar. Prijs f 11,75.

Inhoud: Harpert Heicoop wordt knechtje bij een boekdrukker in Amsterdam. Hij helpt dan verboden lectuur te drukken en te verspreiden. Op zekere dag wordt hij opgepakt door de bekende Nol de Wrat en opgesloten in de Haringpakkerstoren bij de andere „kettlers”. Zijn vader weet hem, alweer in monnikspij te bevrijden. Hij is daarbij getuige van de beeldenstorm in de Oude Kerk.

Conclusie: Ook dit boek is heel spannend. Het type „beeldenstormer” wordt goed beschreven. Duidelijk blijkt dat velen zich van deze praktijk distantiëren. Overigens geldt hier hetzelfde kritiek als bij deel I.

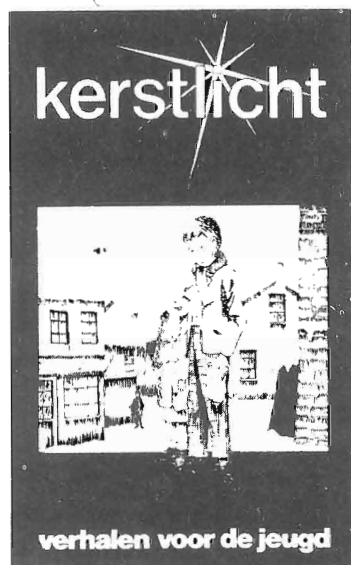
Eindoordeel: aanbevolen.

C. J. Quist-v. Noort.

KERSTLICHT

Verhalen voor de jeugd

„En wil jij met het Kerstfeest een goed verhaal aan de kinderen vertellen?”

Met deze vraag begint een periode van onrust. Natuurlijk zijn er veel Kerstverhalen geschreven. Maar om nu juist een verhaal te vinden dat boeiend is voor de kinderen en dat de boodschap van zonde en genade goed weergeeft, dat kost uren bladeren en lezen.

Je moet immers zélf achter het verhaal kunnen staan... Omdat er veel vraag is naar verantwoorde Kerstverhalen heeft ons hoofdbestuur in samenwerking met uitgeverij De Groot-Goudriaan in 1982 **DE KERSTSTER** laten verschijnen en daar moest in 1983 al een tweede druk van komen.

In oktober zal er een vervolgbundel komen met de naam **KERSTLICHT**.

In de negen verhalen van deze nieuwe bundel klinkt de Boodschap van het Kerstfeest, het **LICHT**, dat in de duisternis gekomen is door de geboorte van de Heere Jezus.

In de bundel **KERSTLICHT** vindt u verhalen van:

Martine van Zegveld (2×)
E. Noorlander-van der Laan
Roel Bartels
J. Visser-Vlaanderen
J. Pronk
G. J. Kraa
Frieda Mout-van der Linden
W. van Zijveld-Kampert

De prijs van het boek zal ongeveer f 14,90 zijn.

U kunt **KERSTLICHT** bestellen bij:

Hervormd Bondsbureau
Glashorst 84
3925 BV SCHERPENZEEL

Is Zacharias nu niet blij?

Hij staat nog doodstil en... hij durft het niet te geloven. Elisabeth en hij zijn al zo oud, dan krijg je toch geen kinderen meer... Dan zou een wonder zijn... Zacharias is zo ongelovig.

En een engel uit de hemel heeft het hem nog wel zelf vertelt. Dan kun je toch wel in een wonder geloven... Zacharias durft het niet!

„Hoe weet ik nu zeker dat het écht waar is?“, vraagt hij. De engel zegt: „Weet je eigenlijk wel, wie ik ben? Ik ben *Gabriël*. Ik woon bij God in de hemel. God zelf heeft me gestuurd om je dit te vertellen. Maar je zult weten dat het écht waar is. Omdat je niet geloofd hebt wat ik gezegd heb, zul je vanaf nu niet meer kunnen praten tot het kindje Johannes geboren is“.

Voor straf zal Zacharias niet meer kunnen praten... Maar...., hoe moet dat nu als hij zo dadelijk naar buiten zal komen? En alle mensen op het tempelplein op hem staan te wachten? Al heel lang staan te wachten? En hij niks zal kunnen zeggen...?

Ze zien hem komen. Nu zal hij de mensen zegenen en zeggen: „De Heere zegenen u...“

Dat hoort zo als de priester uit de tempel, uit het Heilige, naar buiten komt.

Maar Zacharias zwijgt. Hij kan niet praten. Omdat hij niet durfde te geloven wat de engel hem verteld had. Omdat hij ongelovig is geweest. De Heere God vindt het heel erg als mensen ongelovig zijn. Ook als wij, jij en ik, ongelovig zijn. Weet je dat?

Maar... al durfde Zacharias het niet te geloven, het wonder gebeurde wél! Elisabeth en hij kregen een kindje. Een zoon. Zacharias had het niet aan Elisabeth kunnen vertellen. Hij had alles op moeten schrijven... Ook de naam van het kindje: „Johannes“. Dat had de engel Gabriël gezegd. En Zacharias had het goed onthouden, ook al durfde hij niet te geloven wat de engel hem vertelde.

„'t Moet zeker Zacharias heten“, zeiden alle mensen die bij het kleine pasgeboren kindje kwamen kijken. „Nee“, zei Elisabeth zijn moeder, „hij moet Johannes heten.“

Dat vond iedereen raar. Ze vroegen het aan Zacharias. Maar die kon geen antwoord geven. Toen schreef hij het op: Johannes is zijn naam.

De mensen begrepen er niets van.

En toen opeens kon Zacharias weer praten en kon hij alles vertellen, wat de engel Gabriël gezegd had.

De mensen dachten: „Wat is het allemaal wonderlijk gegaan met dit kindje van Zacharias en Elisabeth. Het zal wel een heel bijzonder kindje zijn.“

En daar hadden ze gelijk in.

Want later, toen Johannes groot was mocht hij gaan vertellen over dat andere Kindje, Jezus de Zaligmaker, die op aarde is gekomen om de mensen gelukkig te maken. Zalig te maken. Hun kwaad te vergeven. Hun straf te dragen. Ook ons kwaad. Ook onze straf. Geloof je dat? Durf je dat te geloven?

Het mag. God Zélf heeft het gezegd.

E.

M.C.R.-Vr.

VAN DE LEESTAFEL

Kolja de kleine onderduiker, door Evert Kuyt. Uitg. De Banier, Utrecht, 71 blz., 1e druk, stevig gebonden, geplastificeerd kleurig omslag. Tek. Jaap Kramer. Voor jongens en meisjes, nivo 8, Prijs f 9,75.

Inhoud: Het eerste deel van de Kolja-serie vertelt de benauwde avonturen van Kolja Borisov van wie de ouders wegens vermeend Bijbelbezit - het heilig boek van God en Jezus - zijn opgepakt door de Russische staatspolitie, die later het huis verzegelt. Zo is Kolja onderduiker geworden. Hij trekt van de loods op het terrein van de vuinbelt, via het huis van de vuilnisman, wiens vrouw niets op heeft met een christen-jongen naar het huis aan de rand van de stad, waar een predikantsgezin woont. Zijn trouwe kameraad is een grijze zwerfkat. Kolja ervaart Gods zorg op allerlei manieren. Als door een wonder komt alles weer goed. Het hoofd van de politie speelt daarbij een belangrijke rol. Het gezin wordt weer herenigd.

Conclusie: Een waardevol element in het boek is het geloofsvertrouwen van Kolja en andere christenen. Je ondergaat ook iets van de spanning, de angst - wie loert op wie? - en de druk die op christenen achter het IJzeren Gordijn wordt uitgeoefend. Of alle beschreven situaties en gebeurtenissen reëel zijn, onttrekt zich aan mijn waarneming. Ik heb wel een paar vraagtekens. Sommige belevissen vind ik haast emotioneel beschreven. De verhalen over Kolja stonden en staan in de Gezinsgids. Voor de lezer van dat blad is dit dus geen nieuw, verrassend boek.

Eindoordeel: (matig) aanbevolen.

De spannende vakantiedagen van Margreet en Henk Jan, door Alie M. Pronk-Oudshoorn. Uitgave: De Banier, Utrecht, 87 blz., 1e druk, stevig geplastificeerd kleurig omslag, tek. Hans Ellen, voor jongens en meisjes van 9—12 jaar. (nivo 5). Prijs f 9,75.

Inhoud: Gezellig vertelde belevissen van Margreet en Henk Jan, hun vriendinnen en vrienden, thuis, op school en in clubverband in verschillende vakanties.

Het Pinksterfeest staat in één van de hoofdstukken centraal, waarbij ook aandacht wordt geschonken aan het geven van gaven voor het zendingswerk. Er zijn in het boek ook twee zendingsverhalen verwerkt. De laatste hoofdstukken van het boek spelen zich af rond de Kerstdagen. In het blad van onze Zondagsscholenbond „Kind en Evangelie“ heeft de schrijfster verschillende gedeelten uit dit boek als verhaal gepubliceerd. Vandaar de

Conclusie: Voor de lezers van „Kind en Evangelie“ is dit geen nieuw boek. Het is een gezellig boek. Er heerst een heel goede christelijke sfeer bij Margreet en Henk Jan thuis. In de verhalen zijn vriendschap en jalouzie, ruzie en hulpvaardigheid, verkeerd kiezen en vergeving vragen duidelijk en begrijpelijk verwerkt.

Eindoordeel: aanbevolen.

M.C.R.-Vr.

Elske van de orgeldraaier, door Sj. van Duinen. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 136 blz., gebonden, leuke illustraties van Jaap Kramer, 1e druk, geschikt voor meisjes van 8—12 jaar. Prijs f 6,95 (na 31 dec. f 10,75).

Inhoud: Elske, een meisje van 10 jaar woont in een nare straat met pakhuizen. Haar vader is orgeldraaier. Haar moeder is gestorven. Op de christelijke school wordt ze, door groot en klein dikwijls onprettig behandeld, omdat haar vader orgeldraaier is. Alles wordt nog veel moeilijker voor Elske, als haar vader ook nog aan de drank raakt. Op een wonderlijke manier komt ze in aanraking met mensen, die er door genade iets van geleerd hebben, de naaste lief te hebben als zichzelf. Er verandert nu heel veel voor Elske ten goede.

Conclusie: Een boek, waarin geprobeerd wordt iets uit te dragen van wat werkelijk christelijke barmhartigheid is. Er wordt ook aangetoond, op sympathieke wijze, dat we wel rechtzinnig in de leer kunnen zijn, maar er niets van verstaan wat Christus ons leert: met innerlijke barmhartigheid bewogen zijn over onze naaste. Er ligt

ook heel duidelijk deze boodschap in: Wie op God vertrouwt, komt niet beschaamd uit. Wel vind ik soms de gegevens wat onwaarschijnlijk: een zo lief gevoelig en beschaafd meisje in zo'n milieu en in zo'n nare situatie. Ook vind ik het vreemd, dat opa en oma er nooit achter gekomen zijn, hoe hun schoonzoon heette. Dat was toch wel uit te zoeken! Maar overigens vind ik het een fijn boek, dat ik graag onze kinderen in handen geef.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

C. J. Quist-van Noort

Joekeltjes reis, door Lenie Ippel-Breedveld. Uitg. Den Hertog B.V. Houten, 80 blz., 1e druk, geb., heel leuke illustraties van Rina Visser, geschikt voor jongens en meisjes van 4—8 jaar. Prijs f 5,95 (later f 8,90).

Inhoud: Joekeltje, een klein zwart hondje woont op een boerderij. Jaap en Annelies zijn zijn baas en bazin. En niet te vergeten het kleine bazinnetje Margreetje. Alle drie houden ze veel van Joekeltje. Ze beleven van alles met elkaar. Als ze met vakantie zijn wordt Joekeltje door een hond gebeten. Na een bezoek aan de dierenarts gaan ze weer graag allemaal naar huis.

Conclusie: Een aardig verhaal voor onze kleine kinderen. In het gezinnetje is een fijne sfeer. De clou van de gesprekken tussen Annelies en Jaap zal onze kleintjes toch wel ontgaan. Misschien was het ook beter om over een pappa en mamma te spreken? Voor onze kleintjes zijn Annelies en Jaap dat toch? Overigens een leuk verhaal, waarin heel duidelijk liefde voor alles wat God geschapen heeft, naar voren treedt. De kinderen van groep 3 zullen dit boekje al gauw zelf kunnen lezen.

Eindoordeel: aanbevolen.

C. J. Quist-van Noort

Jij hoort er ook bij, Marcel!, door E. Noorlander-van der Laan. Uitg. de Banier BV, 94 blz., 1e druk, geb., tekeningen, geschikt voor jongens van 8—12 jaar. Prijs f 12,50

Inhoud: Teus en Jan zijn broertjes. Cora heet het kleine zusje. Op een avond zegt vader dat hij iets belangrijks met de jongens bespreken wil. Hij zegt dat we God moeten liefhebben, maar ook onze naaste. Nu is er een jongen van hun leeftijd die een gescheiden vader en moeder heeft. De vader van Marcel - want zo heet die jongen - Kan Marcel niet huisvesten, en zijn moeder is erg ziek. Vader vraagt aan de jongens wat zij er van denken, als ze Marcel een poosje in huis nemen. De jongens vinden het moeilijk om daarop te antwoorden. Tenslotte wordt besloten Marcel voor onbepaalde tijd in huis te nemen. Marcel is echter een gesloten kind geworden, door de moeilijkheden die hij achter de rug heeft. Langzaam komt hij echter los, en wel door de liefde die de moeder van de jongens aan Marcel geeft. Na aanvankelijke moeilijkheden komt het echter allemaal goed.

Conclusie: Een heel goed boekje, waarin een echt Christelijk gezin getekend wordt. Ook opvoedkundig is dit boekje goed te noemen.

Eindoordeel: warm aanbevolen

J. ten Berge

Opmerking: het boekje is *niet* juist ingebonden. Zie bladzijde 28 e.v.

Timo, de dierenvriend, door Nelleke Wanders. Uitg. de Banier BV. 94 blz., 1e druk, geb., tekeningen, geschikt voor jongens van 8—12 jaar. Prijs 12,50.

Inhoud: Timo's vader is gestorven. Hij mist vader erg, en wordt daarom vaak niet begrepen. Wilbrecht is zijn vriend. Timo gaat vaak naar een dierenwinkel, en helpt daar de eigenaar. Wilbrecht gaat een keer mee, maar wordt door de winkelier weggestuurd, omdat hij witte muizen plaagde. Er is ook een papagaai. Hij heet Bas. Timo geeft Bas per ongeluk verkeerd voer, en wordt ziek, maar na enige tijd weer beter. Het lukt Bas zijn kooi te ontvluchten. Na geruime tijd wordt hij gevandend. Als Timo boos wordt op een man die al fietsend een hondje aan een touw meesleurt, en tegen deze

man zegt dat hij een dierenbeul is wordt hij later door deze man ontvoert. (Is m.i. wat onwettelijk).

Conclusie: Een prettig leesbaar boekje, met een goede stijl en Christelijke inhoud.

Eindoordeel: warm aanbevolen

J. ten Berge

Monopoly en vossejacht, door Margreet Maljers. Uitg. J. N. Voorhoeve, Den Haag, 84 blz., 1e druk, geïllustr., jongens- en meisjesboek van 8—11 jaar. Prijs f 9,90.

Inhoud: Anna, Martha, Job en Simon spelen Monopoly. Een kaartje van het spel valt achter de wandbetimmering. Bij het zoeken vindt Job een brief, geschreven door Johanna van de Rondale. Ze begrijpen wel dat de brief oud is en waarde heeft, maar de herkomst is niet duidelijk. Bij het onderzoek, waarbij de meester behulpzaam is, blijkt de brief (150 jaar oud) waardevolle informatie geeft over verborgen bezittingen van Johanna. Eén van hen, Anne, is nog familie van de schrijfster van deze brief. Groot is de verrassing als de buit tevoorschijn komt.

Conclusie: Een vlot geschreven boek, dat echter geen christelijke strekking heeft.

Eindoordeel: als kerstboek niet aanbevolen.

J. D. van Leeuwen

Freek en het weggelopen konijntje, door T. Mateboer. Uitg. Ligtentberg, Rijssen, 56 blz., 1e druk, geïllustr. door de auteur, jongens- en meisjesboek.

Inhoud: Freek moet op het konijntje van Jan, zijn buurjongentje, passen, als Jan naar het ziekenhuis moet. Freek laat het konijntje los in de schuur en het gaat er vandoor. Freek probeert bij de buurman een konijntje te pakken en wordt opgesloten. Jan en zijn zusje Lientje vragen tenslotte aan buurman Berends om een konijntje. Tenslotte komt alles uit en Freek heeft berouw van zijn daden.

Conclusie: Een verantwoord en vlot geschreven boek, waarin wordt geschreven dat diefstal zonde is. Eén opmerking: Buurman, die zelf een konijntje gaf, had wel mogen weten, dat Freek geprobeerd heeft een konijn van hem te stelen. De illustraties zijn wel leuk, maar de gezichten komen toch wat ouwelijk over. Op de omslag staat het konijnshok buiten, maar dat correspondeert niet met de inhoud.

Eindoordeel: aanbevolen.

J. D. van Leeuwen

Het geheim van de lanceerbasis, door Joh. G. Veenhof. Uitg. Frits Hardeman, Ede, 140 blz., 1e druk, geïllustr. jongens- en meisjesboek vanaf 10 jaar.

Inhoud: Cees (13) en Peter (12) Jansen gaan bij hun oom, die boswachter is, logeren. Samen met hun nicht Hanneke beleven ze allerlei avonturen, als ze op zoek zijn naar de geheime lanceerbasis uit de oorlog. Ze komen in aanraking met een handel in drugs.

Conclusie: Een spannend boek met soms wat wijze taal uit de kindermund. Wat onwettelijk ook, omdat de kinderen ontdekken wat een daar geboren en getogen boswachter niet weet. De kinderen zullen het graag lezen, maar het mist een christelijke achtergrond.

Eindoordeel: als kerstboek niet aanbevolen.

J. D. van Leeuwen

Vuur over de stad en Vergeefse vlucht, door M. Kanis. Uitg. Ligtentberg, Rijssen, (resp. 87 en 85 blz.), 1e druk, geïllustr. jongens- en meisjesboeken vanaf 10 jaar. Deze delen 5 en 6 zijn uit de Maarten Gunnink-serie, ill. G. Lammers.

Inhoud: Jasper, Douwe, Maarten en Wouter Gunnink beleven allerlei spannende avonturen. Ze maken kennis met de Duitsers en

hun manier van optreden. Niet alleen de zonnige, maar ook de nare dingen komen naar voren. Ook andere kinderen, waaronder de slimme Geitjan, spelen een rol in deze spannende boeken.

Conclusie: Aan spanning ontbreekt het in deze serie zeker niet. Het zal ongetwijfeld de bedoeling van de auteur zijn geweest om de streektaal van Deventer en omgeving te laten uitkomen. De 'moppen' over de oorlog zullen het bij de kinderen wel doen, maar soms gaan ze wat te ver. Als de Duitse leiders bij het aardappelen schillen één voor één genoemd worden en Hitler in de rij ontbreekt, zegt Stoffel: „Zo'n rotte ben ik nog niet tegengekomen”.

Eindoordeel: vlotte boeken met christelijke strekking en onder voorbehoud van genoemd taalgebruik aanbevolen.

J. D. van Leeuwen

Het raadsel van de wilgenhut, door Kees den Otter. Uitg. Den Hertog B.V. Houten, 138 blz., 1e druk, geïllustr. jongensboek van 10—12 jaar.

Inhoud: Twee broers, Bert en Ruud Heuveling, mogen met de boot van hun vader van tijd tot tijd over de groter plas bij Gouda varen. Op een van de eilandjes ontdekken ze tussen de begroeiing een schuur. Al gauw bemerken ze, dat daar in die schuur iets gebeurt, dat niet door de beugel kan. Door allerlei naspeuringen op het eiland en in de stad ontdekken ze, dat er een geheime drukkerij is, waar goedkope sportkleding wordt bedrukt met dure beeldmerken. De hele bende wordt tenslotte door de politie opgerold. Op één na... die weet nog een poosje te ontkomen, maar wordt toch ook nog gegrepen.

Conclusie: Een heel mooi gegeven voor een spannende jongensboek. Helaas is de stijl en compositie zodanig, dat veel gebeurtenissen voorspelbaar worden. Daardoor gaat de spanning er wat af. Godsdienstig wordt door vader soms een taal gesproken, die de kinderen niet begrijpen. Het godsdienstig element is niet doortrokken in het verhaal, het ligt er wat bovenop. Toch zullen de jongens het met genoegen lezen.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

C. L. Maaskant

Carolien, door Ada Verrips. Uitg. Den Hertog B.V. Houten, 183 blz., 1e druk, geïllustr., meisjesboek vanaf 13 jaar.

Inhoud: Carolien is de veertienjarige dochter uit een predikantsgezin. Op die leeftijd heeft ze heel wat spannende en soms moeilijke momenten te verwerken. Tot tweemaal toe krijgt vader een beroep naar het westen van het land, terwijl Carolien dolgraag op de Veluwe wil blijven. Ze krijgt het wat moeilijk, wanneer ze een gehandicapte vriendinnetje zomaar vergeet. Ze weet haar tegenzin tegen de nieuwsgierige vrouw Evertse te overwinnen. Extra-hulp in het huishouden wordt van haar gevraagd als moeder in verwachting is. Haar vijftiende verjaardag wordt een heel bijzondere en zo meer.

Conclusie: Een vlot geschreven verhaal, waarin Carolien als een sympathiek meisje naar voren komt. Door de samenstelling van het verhaal- allerlei gebeurtenissen, die soms weinig verband hebben met elkaar- komt het verhaal wat brokkelig over. Het godsdienstig leven is dikwijls wat ouwelijk verwoord; het is niet de taal van het kind.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

C.L. Maaskant

Daantje en zijn moeders, door Nita Veeren. Uitg. Callenbach, Nijkerk, 27 blz., 1e druk, geb., omslag 4 kleurendruk, geïllustr., jongens en meisjes van 6—8 jaar. Prijs f 4,75

Inhoud: Daantje heeft drie zusjes, die een beetje over hem moederen. Hij haalt weleens wat ondeugende jongensstreekjes uit, daar zeggen zijn zusjes dan iets van, wat hij niet altijd even leuk vindt. Hij krijgt de kans aan te tonen dat hij een 'grote jongen' is als hij mag passen op de cavia van een ander meisje. De cavia ontsnapt, zijn zusjes denken dat er een vreemd monster op de slaapkamer zit en Daantje wordt een held als hij erop afgaat.

Conclusie: Een vrij dun boekje van 27 pagina's, waarvan de eerste 'leespagina' bladz. 9 is. Op de linkerpagina staat steeds een illustratie die door de schrijfster zelf is gemaakt. Het verhaal is leuk en vlot geschreven. Dit boekje wordt beoordeeld voor eventuele uitdeling op het Kerstfeest. Dan mag van een boek verwacht worden; dat het een boodschap heeft. Dit boekje heeft die niet. Dat is de reden waarom we het niet kunnen aanbevelen.

Eindoordeel: niet aanbevolen

A. Doeland

Maanstof vermist, door Lenie van Riessen. Uitg. Callenbach, Nijkerk, 75 blz., 1e druk, geb., omslag 4-kleurendruk, geïllustr., jongens en meisjes van 10—12 jaar. Prijs f 8,50.

Inhoud: De 16-jarige Mark Veringa is een echt liefhebber van uitvinden en ontdekkingen doen. In zijn woonplaats wordt een expositie georganiseerd, waar ook maanstof te zien is. Hoewel streng bewaakt, wordt dit gestolen. Als Mark en zijn vriend Henk samen op vakantie gaan, ontdekken ze een spoor van de daders. Dit leidt tenslotte tot de arrestatie.

Conclusie: Best een aardig verhaal, m.i. meer geschikt voor jongens dan voor meisjes. Er komen wat grove uitdrukkingen in voor, zoals 'blote bast', 'potverdrie'. Een bijbelse boodschap treft men in dit boekje niet aan. Discotheek en popmuziek worden door de jongens erg gewaardeerd, hoewel tante er een paar negatieve opmerkingen over maakt. Vooral vanwege het gemis aan een bijbelse boodschap kan ik dit boek niet aanbevelen.

Eindoordeel: niet aanbevolen

A. Doeland

Vreemde soldaten, Val in de bunker, Voor joden verboden, V is victorie, door M. Kanis. Uitg. Ligtenberg, Rijssen, deel 1,2,3 hebben 87 blz., deel 4: 83, omslag 4 kleurendruk, geb., geïllustr., jongens en meisjes ± 10 jaar.

Inhoud: De boekjes beschrijven de belevenissen van een aantal kinderen in de tweede wereldoorlog. Deel 1 begint met de komst van de Duitsers, naar de omgeving van Deventer. Allerlei aspecten worden behandeld, zoals het verzet tegen de vijand, Jodenhaat en N.S.B.-ers. De kinderen maken alles mee, maar het gewone leven van iedere dag - school, vakantie boevenstreekjes enz. - gaat gewoon door voor zover dat mogelijk is.

Conclusie: De schrijver kán vertellen voor kinderen! De boekjes zullen met rode oortjes worden gelezen. Er zit spanning en avontuur in. Toch vraag ik me af of de ernst van de oorlogstijd - en het verdriet en de spanning die de mensen toen ondervonden - wel voldoende tot uitdrukking komt. Daarvoor wordt een en ander zo nu en dan een beetje te humoristisch beschreven. Niettemin heeft de inhoud van de 4 deeltjes uit de 'Maarten Gunnink-serie' een geestelijke strekking waar we achter kunnen staan.

Eindoordeel: aanbevolen

A. Doeland

Bruun de beer, Fik, Grote Bertus en kleine Bertus, van Bob, Bep en Brammetje, Van de boze koster, door W. G. v.d. Hulst. Uitg. Callenbach, Nijkerk, blz. ± 47, 15e—22e druk, geb., omslag in kleur, geïllustr., jongens en meisjes van 6—8 jaar. Prijs f 5,25.

Inhoud: De inhoud van deze 'klassieken' mag als volgt worden samengevat: de kindertjes in deze verhalen beleven allerlei gebeurtenissen die op een pakkende manier worden beschreven. Ze zullen onze kinderen beslist nog aanspreken, evenals dit vroeger het geval was. Dat deze boekjes aan de 15e—22e druk toe zijn, bewijst dit wel.

Eindoordeel: aanbevolen/warm aanbevolen.

A. Doeland

Maud en Rik in de stad, door Coby Bos. Uitg. Callenbach, Nijkerk, 35 blz., geb., gekleurde omslag, geïllustr., jongens en meisjes van 6—8 jaar. Prijs f 5,50

Inhoud: Rik en zijn vriendinnetje Maud spelen vaak met elkaar. Op een dag komt er een brief van Riks vader, die zeeman is. Hij kan zelf niet naar huis komen en vraagt of moeder dan naar hem komt. Rik logeert dan bij zijn oom en ook bij Maud. Samen met Mauds ouders gaan ze uit naar de stad. Maar thuis is het het leukst, vooral als vader weer thuis is.

Conclusie: Een gezellig geschreven boekje voor de kleintjes van 6—8 jaar. Leuk om zelf te lezen. Er zijn geen hoofdletters gebruikt en de woorden bestaan uit één lettergreep. Leuke illustraties. Maar ook dit boekje heeft geen christelijke boodschap en is daarom voor uitdeling op de zondagsschool ongeschikt. Vandaar:

Eindoordeel: niet aanbevolen

A. Doeland.

Stadsjongen in oorlogstijd, door R. Hoogerwerf-Holleman. Uitg. Harderwijker Drukkerij & Uitgeverij, 64 blz., 1e druk, geen illustraties, geschikt voor jongens en meisjes van 10 jaar en ouder.

Inhoud: De ouders van Leen Koedam doen "nergens" meer aan. "Ze zijn van het rechte pad afgeweken", zegt opa Koedam, die de Heere vreest, Leen gaat graag naar zijn opa. Door de gesprekken met hem, krijgt hij ook lust de Heere te vrezzen. Daardoor heeft hij het thuis soms erg moeilijk. Leens vader wordt rijk door de z.g. "zwarte" handel. Juist als Leen bij zijn opa is, wordt het hele gezin Koedam door de Duitsers opgepakt en weggevoerd naar Duitsland, vanwaar ze nimmer zijn teruggekeerd. Enkele dagen daarna overlijdt opa en dan blijft Leen in zijn huis wonen. In het laatste hoofdstuk lezen we nog, dat Leen in het huwelijk treedt.

Conclusie: Onze kinderen krijgen door het lezen van dit boek enigzins een indruk van de bange tijd van de oorlogsjaren 1940—1945. Het verhaal speelt zich af in Rotterdam en wie daar bekend is, zal het verhaal met des te meer aandacht lezen. Ook lezen we van het grote verschil, dat er is tussen dien, die God dient en dien, die Hem niet dient. Vandaar:

Eindoordeel: warm aanbevolen

W. Markus

Ontknoping op maandag, door B. Vellinga. Uitg. Harderwijker Drukkerij & Uitgeverij, 159 blz., 1e druk, geb., enkele aardige zwart-wit tekeningen, geschikt voor jongens en meisjes van 10 jaar en ouder.

Inhoud: Jelle Verduijn en Wim Versteeg, twee onafscheidelijke vrienden, mogen kamperen bij Jelle's oom Tom, een verstokte vrijgezel, in Lage Vuursche. Ook twee neven van Jelle, de tweeling Pieter en Joost Verduijn, zijn uitgenodigd. Oom Tom, die erg rijk is, heeft in Lage Vuursche een groot en onbewoonbaar huis gekocht, een soort oud kasteel. Zelf woont hij in een grote sta-caravan, die in de tuin staat. De vier jongens vinden in het bouwvallige huis een oud boek. Daarin lezen ze, in een soort geheimtaal, over de vindplaats van een grote schat. Vanaf dat moment beleven ze allerlei spannende avonturen: overval, ontvoering, achtervolging, ontsnapping.

Conclusie: Dit is een zeer spannend en boeiend boek. Het enige christelijke element erin is echter, dat een enkele keer meegedeeld wordt, dat er uit de Bijbel gelezen wordt en gebeden. Niettemin.

Eindoordeel: warm aanbevolen

W. Markus

Margreet, door C. Visser-Sluiters. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 111 blz., 1e druk, gebonden, enkele mooie zwart-wit tekeningen, voor jongens en meisjes van 14 jaar en ouder. Prijs f 10,95.

Inhoud: In het vrolijke leventje van Margreet komen onrust en verdriet, als haar vader één hartaanval krijgt. Door haar spontane karakter raakt zij verzeild in een situatie, die niet in overeenstemming is met de ernstige en godsdienstige sfeer thuis. Als haar vader opnieuw moet worden opgenomen in het ziekenhuis voor een hartoperatie, ervaart Margreet dit als haar schuld. Ze durft dan ook Mark niet meer te ontmoeten.

Conclusie: Een bijzonder fijn en gaaf geschreven boek met goede karaktertekeningen. Levensrecht worden de vreugden en de zorgen van Margreet beschreven. Ook de worstelingen om de vrede met God van haar zieke vader. De schrijfster tekent ons een fijn gezinsleven, waaraan in onze tijd zo'n dringende behoefte is.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Om de bende van Aldert, door Jan Stehouwer. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 135 blz., 1e druk, gebonden, enkele aardige zwart-wit tekeningen, voor jongens en meisjes van 10 jaar en ouder. Prijs f 12,25.

Inhoud: Rond het kasteel van heer Diederik is het nog lang niet veilig. De ontsnapte verrader Aldert heeft een gevaarlijke bende gevormd met enkele reeds eerder ontvluchte rovers. Zij houden zich bezig met allerlei roof-ridderpraktijken. De vraag is: waar houdt deze gevreesde bende van Aldert zich schuil? Ontdekken Gilles en Wouter de schuilplaats van de bende en vinden zij Aldert?

Conclusie: Dit boek is een vervolg op de eerder verschenen boek van deze schrijver getiteld: Dé val van het roofslot. Beide boeken zijn bijzonder boeiend beschreven. De kinderen krijgen door het lezen van deze boeken een goede indruk van het leven in de Middeleeuwen. Ook de godsdienstige strekking is goed.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

ron en ris, door Lenie Ippel-Breedveld. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 47 blz., 1e druk, gebonden, op elke bladzijde een schitterende zwart-wit tekening, voor jongens en meisjes rond 7 jaar. Prijs f 7,75.

Inhoud: ron draagt een bril, hij gaat naar school. ron speelt met ris, maar jaap is er ook. jaap lacht ron uit, om die bril, dat wordt vechten. ron wil geen bril meer, maar moe praat heel fijn met hem, de juf op school helpt ook mee, dan wordt het weer goed, ook met jaap.

Conclusie: Na ongeveer een half jaar leesonderwijs kunnen de kinderen dit fijne boekje zelf lezen. De taal is eenvoudig en door de vele juweeltjes van tekeningen zien de kinderen nog eens wat ze lezen. Het boekje is ook geschikt om voor te lezen voor jongere kinderen. Het heeft een goede godsdienstige strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

waar is de tas, jaap? door Ad Hoogendoorn. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 42 blz., 1e druk, gebonden, voor jongens en meisjes rond de 7 jaar. Prijs f 7,75

Inhoud: jaap van dam mag met moe mee, ze gaan naar de stad, zijn vriend koos mag ook mee, ze zien heel veel mooie dingen, maar dan komt er iets ergs, jaap let niet goed op, daardoor is de tas zoek, toch komt het weer goed.

Conclusie: Een heel fijn boekje voor kinderen van ongeveer zeven jaar, die pas kunnen lezen. De woorden zijn zonder hoofdletters, behalve de naam van de Heere. De taal is eenvoudig en vele mooie tekeningen verduidelijken de tekst. Ook goed geschikt om voor te lezen voor jongere kinderen. Het boekje heeft een goede godsdienstige strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Flavius Josephus, de bevelhebber van Galiléa, door C. Visser-Sluiters. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 43 bladz., 1e druk, geschikt voor jongens en meisjes van 14 jaar en ouder, gebonden, geïllustreerd met enkele prachtige zwart-wit tekeningen. Prijs f 12,50.

Inhoud: Dit boek vertelt over de Joodse opstand tegen de Romeinse overheersers van 66—70 na Christus. Deze opstand eindigde in de vreselijke verwoesting van Jeruzalem, zowel de stad als de tempel. Dit was reeds door de Heere Jezus voorgezegd. Flavius Josephus — de hoofdpersoon in dit boek — heeft zelf deze droevige periode in de geschiedenis van zijn Joodse volk meegemaakt en ook beschreven. In dit boek lezen we, dat de bekwame, jonge priester Josephus door het Sanhedrin als bevelhebber naar Galilea wordt gestuurd, om daar voorbereidingen te treffen voor de oorlog met de Romeinen, die de Joden komen straffen voor hun opstand. Hierdoor geraakt Josephus menigmaal in de allergrootste moeilijkheden. Uiteindelijk loopt deze oorlog voor de Joden uit op een verpletterende nederlaag.

Conclusie: Bij het schrijven van dit boek werd het beroemde eigen geschreven verhaal van Josephus als leidraad gebruikt. Op een boeiende wijze vertelt de bekwame schrijfster deze spannende geschiedenis na in de taal van deze tijd. Behalve boeiend is dit boek ook zeer leerzaam. De godsdienstige strekking is goed. Het boek bevat een aantal fraaie zwart-wit tekeningen van de bekende kunstenaar Reint de Jonge.

Eindoordeel: warm aanbevelen.

W. Markus

ORGANISATIENIEUWS

DE STREEK UTRECHT

Verslag van de najaarsvergadering van de streek Utrecht gehouden op 26 september te Groenekan

Dhr. Boele opent de vergadering met het laten zingen van ps. 43 : 3 en 4 en gaat vervolgens voor in gebed. Hij leest met ons Genesis 3 : 1-15, dat handelt over de zondeval. De notulen en het jaarverslag van de secretaris worden voorgelezen en goedgekeurd. Dan brengt de penningmeester, dhr. Van der Waag verslag uit over de centen.

Na het zingen van ps. 29 : 1 Aardse machten loof den Heer, wordt de bijbelvertelling gehouden n.a.v. 2 Sam. 5 en 8.

Na de pauze wordt de bestuursverkiezing gehouden. Dhr. Van der Wind heeft zich kandidaat gesteld en heeft de benoeming aanvaard. Wij zijn dankbaar, dat het bestuur weer voltallig is.

Na het zingen van ps. 84 : 3 krijgt onze referent ds. G. J. Hiensch, predikant te Groenekan het woord. Hij spreekt met ons over het onderwerp "De uitverkiezing". 't Is niet eenvoudig om over de uitverkiezing te spreken. De uitverkiezing is een verborgenheid Gods. De gevallen mens heeft zich van Gods Beeld beroofd. In de Raad des Vredes heeft God een weg uitbedacht om de mens tot God te brengen. Dit is het besluit des eeuwigheids van de verkiezing der mensen. Het woord uitverkiezing komen we niet tegen in de Bijbel. Wel de zaak. We zien het ook om ons heen. De één bezit het zaligmakend geloof, terwijl een ander 't kwaad der wereld bedrijft. De psalmdichter van psalm 75 zegt het: „Deez', vernedert, dien verhoogd." Ons verstand staat hierbij stil. Ons verstand is door de zonde aangetast en bedorven. De grootste vijand van de uitverkiezing is de menselijke wil. Wij willen niet, dat God koning is. Ook op de zondagsschool moet dit onderwerp aan de orde komen. Of schamen we ons voor de uitverkiezing?

Over de uitverkiezing hebben we duidelijk en Bijbels te spreken. Hoe duidelijk komt dit naar voren in de geschiedenis van David en Saul. Namelijk de verkiezing van David en de verwerping van Saul. Dat is Gods soeverein handelen. God is een verkiezend God. We schamen ons voor de uitverkiezing. De Heere onderwijst. Denk maar aan de geschiedenis van de rijke jongeling. Als de rijke jongeling bedroefd is zegt Jezus: „Hoe bezwaarlijk zullen zij die goed hebben in het Koninkrijk Gods ingaan. Het is lichter dat een kameel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke in het Koninkrijk Gods inga." Wie kan zalig worden?

De dingen die onmogelijk zijn bij de mensen, zijn mogelijk bij God. Jezus heeft zich niet geschaamd, dat God een verkiezend God is.

**ONZE HERVORMDE
ZONDAGSSCHOOL**
Orgaan van de Ned. Herv.
Zondagsscholenbond
op Gereformeerde Grondslag.

Onder redactie van het Hoofdbestuur:

Ds. C. den Boer, Merellaan 9,
3722 AK Bilthoven, voorzitter;
Ds. Jac. Westland, Kampen (Ov.);
C. L. Maaskant, Lunteren, secretaris;
C. de Pater, Gouda;
A. Doeland, Lexmond;
J. D. van Leeuwen, Woerden;
J. ten Berge, IJsselmuiden;
W. Markus, Krimpen a/d IJssel;
R. Bartels, Rijssen;
Ds. M. B. van den Akker, Wageningen;
Mevr. C. J. Quist-van Noort, Bruchem;
Mevr. M. C. Romein-Vroegindewij, Ede;
Ds. N. P. J. Kleiberg, Oude Tonge;
Ds. W. Vroegindewij, De Steenkamp 10,
3781 VP Voorthuizen, ere voorzitter.

Eindredacteur:

C. L. Maaskant, Reeënlaan 2A,
6741 AX Lunteren, telefoon 08388 - 2893
Alle stukken, bestemd voor dit blad, toezenden
aan de eindredacteur!

Abonnementsprijs per jaar:

Leiders, aangesloten verenigingen f 24,— en
kerkeraden f 25,—.

Administratie:

Hervormd Bonds bureau, Glashorst 84,
3925 BV Scherpenzeel (Gld.), tel. 03497-1613.

Uit deze geschiedenis leren we dat een mens zich zelf niet kan zaligmaken en dat het onmogelijk is om zalig te worden. We zien ook een aantal reacties. Bedroefd heengaan, anderen gaan boos heen of zijn verslagen zoals de discipelen. We dienen ons ook onder de middelen te stellen van de prediking en sacramenten. De uitverkiezing mag echter geen eigen leven gaan leiden buiten de Schrift om. Dan krijgen we afwijkingen. Ten eerste, de verantwoordelijkheid van de mens wordt uitgeschakeld. De uitverkiezing wordt een noodlot. Ben ik niet uitverkoren, dan helpt al m'n bidden niets. Ben ik wel uitverkoren, dan kom ik er wel. Dit zijn goddeloze uitspraken. De eis der bekering wordt verontachtzaamd. De Heere heeft ons goed geschapen. De Heere is vrij om van ons te eisen, ook wat we niet kunnen. Het is onze schuld door de zonde. We mogen de schuld niet afschuiven op God.

Ten tweede, de uitverkiezing is afhankelijk van de verantwoordelijkheid van de mens. Als men veel bidt en onder 't Woord komt is men uitverkoren. Dit zijn de werken der wet en is het verbroken werkverbond. De remonstrantse uitverkiezing houdt in, dat de uitverkiezing plaats vindt op grond van vooruitgezien geloof van de mens. Het zwaartepunt ligt bij de mens. De mens kan nog wat. De ernst van de zonde wordt niet beseft. Het gaat om zelfhandhaving. Echter 't geloof is een gave van God.

We zien dus dat de verkiezing vooraf gaat aan het geloof. Dit is vanuit God gezien. Wij kunnen niet inblikken in de niet geopenbaarde zaken. De leer van de uitverkiezing is een troostleer der ware kerk. Na ontvangen genade door het geloof en de verzegeling van de Heilige Geest weten we dat we uitverkoren zijn. De uitverkiezing is een gesloten boek, een verzegelde rol. Het aantal uitverkorenen en hun namen weten we niet. Dit is het boek van de wil van Gods besluit. De wil van Gods besluit is onbekend voor ons. Het boek van de geopenbaarde wil, de wil van Gods bevel is ons bekend gemaakt in de Bijbel. De wil van Gods bevel zegt: a) Gij zult liefhebben den Heere uw God met geheel uw hart, en met geheel uw

kinderen. Hij kent het Z.S.-werk van binnen, want hij is een aantal jaren Z.S.-leider geweest, waarvan ook nog een paar jaar voorzitter. Ook zijn vrouw is actief in dit werk geweest.

Sinds 1972 is hij werkzaam geweest bij een houthandel in de verkoop, waarvan 4 jaar als verkoopleider. Ook administratief is hij voldoende onderlegd. Zo beschikt hij over het Praktijkdiploma Boekhouden, Ned. Handelscorrespondentie en is bezig met het diploma Moderne Bedrijfsadministratie.

Het Bondsbestuur heeft hem benoemd m.i.v. 1 januari 1987 met een proeftijd van 1 jaar. De heer van de Broek zal aan het bureau verbonden blijven tot 1 juli 1987. Dan heeft de heer Vreekamp de nodige tijd om zich goed in te werken en de heer van de Broek kan zijn zaken verder afbouwen. Op het afscheid van de heer van de Broek hopen we in de komende maanden nog nader in te gaan.

Wij wensen de heer Vreekamp Gods onmisbare zegen toe om vruchtbaar werkzaam te zijn ten dienste van onze Bonden, maar ook dat hij zich met blijdschap en liefde aan zijn nieuwe taak mag geven.

C. L. Maaskant

Zondagsschool "HET MOSTERDZAAD" TE NIJKERK vierde gouden jubileum

Zaterdag 15 en zondag 16 november werd het 50-jarig jubileum van zondagsschool "Het Mosterdzaad" te Nijkerk herdacht.

Zaterdag was er voor de kinderen van de zondagsschool een gezellige spelmiddag, die afgesloten werd met het gezamenlijk eten van pannekoeken.

Als herinneringsgeschenk werd aan de kinderen een porceleinen drinkbeker gegeven met de opdruk een opengeslagen bijbel met de tekst Lucas 13 : 19, de tekst over het mosterdzaad.

Zaterdagavond werd er in de Schakel een feestelijke receptie gehouden. Na afloop van de zeer druk bezochte receptie was er voor de plaatselijke predikanten met het leidinggevend personeel van de zondagsschool nog een fijn samenzijn.

Zondag werd een herdenkingsdienst gehouden, waarin dominee S. P. van Assenbergh voorging. Het thema van de dienst was gekozen uit Lucas 18 : 16b, waar we lezen "Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert hen niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods".

Ds. van Assenbergh verkondigde het evangelie in de taal van het kind en sprak over de grote liefde van de Heere Jezus, voor alle kinderen en mensen.

Aan het einde van de dienst werd gezongen psalm 150 : 1 en 3, daarna kregen alle kinderen in de kerk nog een plaat uitgereikt, waarop de tekstwoorden van de herdenkingsdienst centraal stonden.

We mogen dankbaar terugzien op een fijn jubileum en hopen met Gods zegen verder te gaan met het verkondigen van het evangelie aan onze kinderen.

"STREEK EDE"

De 1ste vergadering van onze nieuwopgerichte Streek Ede mocht plaats vinden op 16 oktober 1986 in gebouw Rehoboth te Lunteren.

Na een hartelijk woord van welkom, door onze tijdelijke voorzitter de heer J. Bruinekreeft tot alle aanwezige leidinggevendenden, bestuursleden en commissieleden van de Zondagsscholen van de Herv. Gemeenten Bennekom, Ede, Lunteren, Ederveen, Otterlo, Renswoude en Scherpenzeel mocht de avond geopend worden met een Psalm zingen en gebed.

De notulen van de oprichtingsvergadering worden goedgekeurd en na de ingekomen stukken wordt het Reglement van de Streek Ede doorgenomen en door de vergadering goedgekeurd.

Hierna volgde de bestuursverkiezing. Met algemene stemmen zijn gekozen: de heer G. Tijssen uit Ede; de heer J. v. Roekel (Lunteren); mevr. R. v.d. Brink-Jacobsen (Otterlo); de heer G. v. Trierum (Lunteren). De heer Bruinekreeft wenst de nieuwe bestuursleden veel wijsheid en Gods zegen toe.

Hierna mocht ds. W. Westland een inleiding houden over het onderwerp "Kind en het gebed" wat een zeer leerzame en rijke inhoud had.

Na de pauze was er gelegenheid om hier samen over te praten.

Na enkele huishoudelijke mededelingen mochten we eindigen met psalmgezing en gebed en werd de sluiting verzorgd door de heer J. Bruinekreeft.

We mogen terugzien op een fijne avond en bovenal God danken dat na ± 30 jaar weer een streek opgericht mocht worden.

Namens het bestuur
Mw. R. v.d. Brink-Jacobsen

VAN DE LEESTAFEL

Jet uit de flat, door F. van der Schoot-van Dam. Uitg. De Banier, Utrecht, 69 blz., 1ste druk, gekartonneerd, goed geïllustr., geschikt voor meisjes van 10—12 jaar. Prijs: f 8,75.

Inhoud: Jet woont met haar ouders in een flat. Ze zit in de 6e klas van de Basisschool. Het boek beschrijft allerlei gebeurtenissen van Jet: op school, het baby-sitten, koken, een opstelwedstrijd, een Turkse familie.

Als een soort rode draad loopt de Zending door het boek heen. Jet heeft geld verdiend met babysitten en boodschappen doen en daar koopt ze rolschaatsen van. Wanneer ze later een geldprijs wint bij een opstellenwedstrijd, "maakt ze dit goed" door het geld aan de zending te geven.

Conclusie: Het verhaal is wel gezellig geschreven, maar heeft vaak toch weinig spanning en is niet altijd zo realistisch. Het taalgebruik is soms te moeilijk ('hoofdmotief', 'chef-kok uit het Hilton-hotel'). Passen kinderen van 10 jaar al op babies? Zouden kinderen al hun verdiende geld aan de zending moeten geven? Jet voelt zich toch wel onterecht schuldig, wanneer ze rolschaatsen heeft gekocht. Het christelijk element is stellig aanwezig, maar soms roept dat toch vragen op. Al te ongenueanceerd wordt gesuggereerd, dat uitslapers op zondagmorgen heidenen zijn (blz. 68). Weinig christelijk is de uitspraak: 'Jetje werd op vrijdag geboren. Vroeger zei men: 'wie op vrijdag geboren wordt, is bestemd om anderen blij en gelukkig te maken''. Dat zal wel een verzinsel zijn. Maar bij Jetje is het wel zo'.

Eindoordeel: aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Er lag een hond in het bos, door Tjits Veenstra. Uitg. De Banier, Utrecht, 80 blz., 1ste druk, gekartonneerd, spaarzaam geïllustr., geschikt voor jongens en meisjes van 7—12 jaar. Prijs: f 9,75.

Inhoud: Chris en zijn zusje Annet vinden tijdens een kampeervakantie een achtergelaten hond die er slecht aan toe is. Ze "redden" Raki en verstoppen hem in een leegstaande, afgelegen caravan. Ze verzorgen het dier, maar moeten om aan voedsel en drinken te komen dat stelen. Dit stelen noemen ze "lenen". Ze leggen een lijst aan van hun leningen.

Conclusie: Een verhaal met spanning. Thema's: dierenliefde, goede onderlinge verstandhouding. Soms wat fantastisch. Vlot geschreven. Pedagogisch verantwoord: vader leert hun, dat stelen stelen is, ook als je het goed bedoelt. De opgelegde straf is dan ook terecht.

Eindoordeel: aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Han en Hanneke, door Geesje Vogelaar-van Mourik. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 80 blz., 1e druk, geplastificeerd, goed geïllustr., geschikt voor meisjes van 6—8 jaar. Prijs: f 9,95.

Inhoud: Hanneke en haar buurjongen, die pas naast haar is komen wonen, worden dik bevriend. Ze doen met elkaar allerlei leuke spelletjes. Ze doen ook wel eens dingen, die ze niet mogen doen. Maar de fijne en leuke dingen hebben de overhand. Zo beleven ze een heerlijke dag in de kersenboomgaard en op de verjaardag van Han gaan ze sleetje rijden.

Conclusie: Voor kinderen van de genoemde leeftijd is het een leuk en gezellig boekje. Het laat ons de situatie in een goed gezin zien. Godsdienstig aanvaardbaar. Toch graag wat meer spanning er in, het maakt soms een wat "vlakke indruk".

Eindoordeel: aanbevolen.

C. L. Maaskant

Jolande verlooft zich, door Marian Schalk-Meyering. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 92 blz., 1e druk, geplastificeerd, goed geïllustr., geschikt voor meisjes van 17—20 jaar. Prijs: f 11,25.

Inhoud: Jolande heeft haar V.W.O.diploma behaald en solliciteert links en rechts om een baan te krijgen. Dat lukt niet al te gauw en ze begint zich te vervelen. Tenslotte neemt ze een baantje aan in een handwerkzaak. Uit Engeland komen David en twee nichtjes onverwachts logeren. David zoekt toenadering maar of hij de goede partij voor haar is, dat betwijfelt ze. Als ze later met Joost in contact komt, is alle twijfel verdwenen. Het besluit is gevallen en Jolande en Joost verlopen zich.

Conclusie: Een leuk boekje voor meisjes van 17—20 jaar. Voor uitdeling op het Kerstfeest is het niet geschikt.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

C. L. Maaskant

Toch vrienden, door J. Visser-Vlaanderen. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, 96 blz., 1e druk, geplastificeerd, vierkleurenomslag, geschikt voor meisjes van 7—11 jaar. Prijs: f 10,40.

Inhoud: Als Jan met vader en moeder met vakantie gaan naar Duitsland, breekt zijn zusje Ineke haar been in een speeltuin. Ze komt zelfs in een Duits ziekenhuis terecht. In de straat bij Jan komt een nieuwe vriend wonen, Mark. Maar Mark is niet kerkelijk opgevoed en vloekt zelfs. Toch heeft Jan een goede invloed op Mark. Hij probeert hem iets bij te brengen over de zending. Ook brengt hij Mark in aanraking met het kerkelijk leven.

Conclusie: Een positief boek, waarin de goede invloed van Jan op Mark centraal staat. De taal is niet vrij van verkeerde uitdrukkingen, bijv. op blz. 8 "stapeldruk". Godsdienstig en pedagogisch verantwoord.

Eindoordeel: aanbevolen.

C. L. Maaskant

ONZE KADERCURSUSSEN

Dames en heren zondagsschoolleiders en -leidsters;

Nu we een nieuw jaar zijn ingegaan, willen wij graag onze kadercursussen nogmaals onder uw aandacht brengen. Zolang we nu deze kadercursussen geven, hebben we honderden z.s.-leiders en -leidsters deze hulp kunnen aanreiken. Uit de gesprekken, die wij gevoerd hebben met degenen, die de cursussen gegeven hebben, is ons duidelijk gebleken, dat er veel behoefte is aan *praktische* hulp bij het vertellen.

Zo bleek ons, dat men soms aan 4 cursusavonden niet genoeg had en werd een vervolgcursus georganiseerd.

Welnu, nu de drukte rondom de Kerstfeestviering weer achter de rug is, hebt u weer volop de gelegenheid om ter plaatse hetzij een nieuwe cursus, hetzij een vervolgcursus te organiseren.

U kunt met de cursusleider of -leidster zelf bepalen op welke onderwerpen u het accent gelegd wil hebben. Voor de goede orde drukken we nogmaals de algemene richtlijnen voor het houden van een cursus af.

NOG TE HOUDEN CURSUSSEN: Nederhemert:

Plaats van samenkomst: nog niet bekend

Data: nog niet bekend

Contactpersoon: J. v.d. Berg, tel. 03402 - 38692

Cursusleider: Mevr. M. L. Breugem te Lunteren

ALGEMENE RICHTLIJNEN voor het houden van een cursus:

- Voor het organiseren van een cursus is een aantal van 15 à 20 personen aan te bevelen. Deze worden door een contactpersoon bij elkaar gezocht.
- Daarna neemt de contactpersoon contact op met de secretaris (08388 - 2893). Deze zoekt een cursusleider(-ster) en geeft zijn/haar adres en telefoonnummer aan de contactpersoon door.
- De contactpersoon gaat in overleg met de cursusleider(-ster) de data en de plaats van samenkomst vaststellen.
- Zodra de zaal gereserveerd is, geeft de contactpersoon de data en plaats van samenkomst door aan de secretaris.
- De cursusleider(-ster) zorgt ervoor, dat de benodigde mappen tijdig aanwezig zijn.
- Elke cursus omvat minimaal 4 lesavonden.

Met vriendelijke groeten,
C. L. Maaskant